

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá imunochemickým stanovením koncentrací aktivní a neaktivní formy katepsinu B u pacientů s nádorem močového měchýře s cílem porovnat diagnostickou účinnost metod pro jejich možné využití k rutinní diagnostice.

Katepsin B a prokatepsin B byly měřeny v séru a v moči u 82 pacientů s karcinomem močového měchýře (47 mužů a 35 žen), s průměrným věkem 66,5 let. Kontrolní skupina byla tvořena 72 zdravými jedinci (31 mužů a 41 žen), s průměrným věkem 58,5 let. Koncentrace katepsinu B a prokatepsinu B v moči byly korigovány na kreatinin, který byl stanoven enzymatickou kreatinázovou metodou.

Koncentrace katepsinu B v moči byly u pacientů výrazně zvýšené oproti kontrolní skupině (medián = 3,5 $\mu\text{g/l}$ vs. 0,9 $\mu\text{g/l}$, $P = 0,01$), podobně byly zvýšené hodnoty poměru katepsinu B na kreatinin (medián = 0,4 $\mu\text{g/mmol}$ vs. 0,1 $\mu\text{g/mmol}$, $P = 0,01$). Koncentrace katepsinu B v séru u pacientů nebyly významně rozdílné od kontrolní skupiny (medián = 4,8 $\mu\text{g/l}$ vs. 4,2 $\mu\text{g/l}$, $P = 0,8$).

Hodnoty koncentrací prokatepsinu B u pacientů oproti kontrolní skupině byly významně zvýšené jak v moči (medián = 3,9 $\mu\text{g/l}$ vs. 1,4 $\mu\text{g/l}$, $P < 0,0001$), tak v séru (medián = 73,3 $\mu\text{g/l}$ vs. 58,7 $\mu\text{g/l}$, $P = 0,0005$) a podobně i u poměru prokatepsinu B na kreatinin (medián = 0,6 $\mu\text{g/mmol}$ vs. 0,2 $\mu\text{g/mmol}$, $P < 0,0001$).

Diagnosticky efektivnější byl katepsin B v moči ($AUC = 0,6$) a poměr katepsinu B na kreatinin ($AUC = 0,6$), oproti stanovení katepsinu B v séru ($AUC = 0,5$). Podobně byl prokatepsin B diagnosticky efektivnější v moči ($AUC = 0,8$) a poměr prokatepsinu B na kreatinin ($AUC = 0,8$), oproti prokatepsinu B v séru ($AUC = 0,7$).

Diagnosticky nejefektivnější se jeví stanovení prokatepsinu B v moči a poměr prokatepsinu B na kreatinin.